

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Vest RHF
DATO: 19.01.2017
SAKSHANDSAMAR: Ivar Eriksen
SAKA GJELD: **Stifting av Pasientreiser HF**

ARKIVSAK: 2014/493
STYRESAK: **018/17**

STYREMØTE: **02.02. 2017**

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Styret vedtar å stifte Pasientreiser HF i henhold til vedlagte stiftelsesdokument, som omfatter styresammensetning, vedtekter og valg av revisor. Vedlagte foretaksavtale godkjennes. Det regionale helseforetakets administrerende direktør gis fullmakt til å signere dokumentene på vegne av styret.
2. Styret slutter seg til at Helse Nord RHF, Helse Midt-Norge RHF og Helse Vest RHF skal ha en eierandel på 20 prosent i Pasientreiser HF, mens Helse Sør-Øst RHF skal ha en eierandel på 40 %.
3. Som ledd i stiftelsen skyter hver av eierne (de fire regionale helseforetak) inn sin andel av selskapet Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS (selskapets eiendeler).
4. Opprettelsen av Pasientreiser HF skjer i samarbeid med de øvrige regionale helseforetakene og i henhold til likelydende styrevedtak. Helseforetaket vil formelt være stiftet på det tidspunkt hvor samtlige av de fire likelydende styrevedtak er fattet.

Oppsummering

Saken fremmes på bakgrunn av styresak 143/16 *Omdanning av Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS og Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS fra ansvarlig selskap (ANS) til helseforetak (HF)*. På samme måte som for nevnte styresak fremmes foreliggende sak likelydende for de fire RHF-styrene.

Hverken selskapsloven eller helseforetaksloven har regler som tillater direkte selskapsrettslig omdanning fra ansvarlig selskap til helseforetak, og det må derfor gås veien om nystifting av to nye helseforetak og avvikling av de ansvarlige selskapene.

Denne saken omhandler stifting av Pasientreiser HF.

Fakta

Styrene i de regionale helseforetakene gjorde i desember 2016 likelydende vedtak i felles styresak vedrørende omdanning av Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS og Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS, fra ansvarlig selskap (ANS) til helseforetak (HF), jf. også sak om *styring av de regionale helseforetakenes felles eide selskaper*, fremmet for de fire RHF-styrene i november/desember 2015. I tillegg til å gå inn for omdanning som foreslått ble det i styremøtene i desember 2016 gjort vedtak om at Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS endrer navn til Pasientreiser HF, og at Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS endrer navn til Luftambulansetjenesten HF.

Følgende vedtak er protokollert:

1. Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS og Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS omdannes fra ansvarlig selskap (ANS) til helseforetak (HF).
2. Stiftelsesdokumenter for de to selskapene forelegges styret tidlig i 2017.
3. Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS skal ved omdanning til helseforetak endre navn til Pasientreiser HF.
4. Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS skal ved omdanning til helseforetak endre navn til Luftambulansetjenesten HF

Hverken selskapsloven eller helseforetaksloven har regler som tillater direkte selskapsrettslig omdanning fra ansvarlig selskap til helseforetak, og det må derfor gås veien om nystifting av to nye helseforetak og avvikling av de ansvarlige selskapene. Det er lagt opp til følgende prosess for å gjennomføre omdanningen:

1. De regionale helseforetakene stifter nye felleseide helseforetak i medhold av helseforetaksloven § 9. I stiftelsesdokumentet fastsettes det som "eiers innskudd" at

helseforetaket skal overta den samlede virksomheten i det aktuelle ansvarlige selskapet og at overføringen skjer i henhold til helseforetaksloven § 50. Helseforetaket må registreres i foretaksregisteret som nytt foretak.

2. Virksomheten i det ansvarlige selskapet overføres til det nystiftede helseforetaket som følger:

Virksomheten (selskapets eiendeler) deles ut til eierne i medhold av selskapsloven § 2-26 (4) som via stiftelsesdokumentet for HFet, skyter virksomheten inn som eiers innskudd i HFet.

Selskapsloven § 2-26 (4) fastsetter at: "Selskapets eiendeler kan ikke deles ut eller kreves utdelt til deltakerne så langt dette åpenbart ville skade selskapets eller kreditorenes interesser. Som utdeling av selskapets eiendeler regnes enhver overføring som direkte eller indirekte kommer en deltaker til gode. Utdeling i strid med bestemmelsen i dette ledd skal tilbakeføres selskapet."

En utdeling og påfølgende overføring av virksomheten (samtlige eiendeler) i medhold av helseforetaksloven § 50 innebærer at "eiendeler, rettigheter, herunder offentlige tillatelser, og forpliktelser som er knyttet til virksomheten, overføres som en helhet til foretaket". Helseforetaksloven § 50 innebærer at også kreditorer følger med over til det nye helseforetaket (jf. bestemmelsens annet ledd) og innebærer således at kreditorenes interesser er like godt sikret ved utdeling/overføring av virksomheten til et nytt helseforetak som i det eksisterende ANS. Det vises her også til helseforetaksloven § 7 som fastsetter at eier hefter ubegrenset for et helseforetaks forpliktelser. Også dette innebærer at kreditorer er like godt sikret i et helseforetak som i et ANS.

Etter at selskapets virksomhet er overført fra ANSet til det nystiftede helseforetaket avvikles det tomme ANSet i tråd med selskapslovens regler.

Det følger av helseforetaksloven § 30 første ledd nr. 5 at antall helseforetak i helseregionen skal vedtas i foretaksmøte. Etter at bestemmelsen kom inn i loven med virkning fra 1. januar 2013, har det hersket en viss usikkerhet knyttet til om bestemmelsen også vil gjelde når de regionale helseforetakene etablerer felleseide helseforetak. Spørsmålet er forelagt Helse- og omsorgsdepartementet som i sin tilbakemelding har uttrykt at loven må forstås slik at bestemmelsen ikke setter krav om at etablering av felleseide helseforetak skal behandles i foretaksmøtet.

Kommentarer

Stiftelsesprosessen

Stiftelse av Pasientreiser HF følger tidligere praksis ved etablering av felles eide helseforetak og skjer ved at styrene i de regionale helseforetakene fatter likelydende vedtak om å opprette helseforetaket i henhold til fremlagte stiftelsesdokument, herunder vedtekter, og for øvrig med det innhold som fremgår av helseforetaksloven § 9. Selskapet er formelt stiftet når alle RHF-styrene har vedtatt stiftelsen.

Stiftelsesdokumentet (stiftelsesprotokoll)

Stiftelsesdokumentet inneholder vedtekter for Pasientreiser HF, angivelse av det innskudd stifterne skal tilføre helseforetaket ved stiftelsen, og angivelse av valgte styremedlemmer, samt angivelse av valgt revisor for helseforetaket.

Som det fremgår av stiftelsesdokumentet punkt 3 tilrås det at Pasientreiser HF stiftes ved at hver av eierne (de fire regionale helseforetakene) skyter inn sin andel av selskapet Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS (selskapet eiendeler). Dette sikrer at det foreligger regnskapsmessig kontinuitet mellom det ansvarlige selskapet og helseforetaket som helseforetakslovens § 50 bygger på.

Den eierbrøken som er etablert for Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS videreføres for Pasientreiser HF.

Foretaksavtale

Ved opprettelse av et felles eid helseforetak stiller helseforetakslovens § 9 krav til at det etableres en felles foretaksavtale. Foretaksavtalen følger samme struktur som tidligere stiftede felles eide helseforetak.

Foretaksstyre

Det foreslås at styret for Pasientreiser HF sammensettes av de samme representanter som per dato utgjør styret for Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS. I tillegg kommer styremedlemmer valgt av og blant de ansatte i henhold til helseforetaksloven. Helseforetakets styre sammensettes som det fremgår av stiftelsesprotokollen. Brukerperspektivet ivaretas gjennom to observatørrepresentanter basert på valg blant de regionale brukerutvalgene.

Helseforetakets revisor

Pricewaterhousecoopers AS, org.nr. 987 009 713 foreslås valgt som revisor for det nye helseforetaket. Villighetserklæring vil bli vedlagt stiftelsespapirene.

Vedlegg

1. Vedtekter
2. Foretaksavtale
3. Stiftelsesprotokoll